60 gram holmen

1,75 cm

Çocukken hepimiz yaratıcıydık; peki bunu nerede yitirdik?

Bazı kitaplar vardır ki hem otoriter, girişken ve düşündürücüdür hem de iyi yazılmış ve zengin bir şekilde örneklendirilmiştir. *Zihnin Derinliklerinde* işte bu kitaplardan biri!

Öz ve *Yaratıcı Öğrenciler* gibi çoksatan kitaplarıyla ve çığır açan TED konuşmasıyla, yaratıcılık konusunda bir otorite hâline gelen Dr. Ken Robinson, *Zihnin Derinliklerinde* kitabında ortaya çıkarmak istediğiniz yaratıcı tarafınız için bir türlü doğru yeri ve zamanı bulamamanızın sebeplerini açıklıyor.

Zihnin Derinliklerinde kitabında Dr. Ken Robinson, okullar ve üniversitelerden kaynaklanan yaratıcılık sorununu çözmek için eğitim sisteminin eksiklikleriyle mücadele ettiğini dile getiriyor. Aynı zamanda okulların, işletmelerin ve toplumların yaratıcılığı ortaya çıkarmak ve hayatın her aşamasında yaratıcılığın değerinin farkına varmak için nasıl birlikte hareket edebileceğini anlatıyor.

Eğitim sisteminde değişiklik yapmalı, bu değişikliklerle sistemi yeni bir düzene oturtarak yaratıcı tarafımızı beslemeliyiz. Hayatta kalmak ancak bu şekilde mümkün olabilir!

Sola Unitas
happiness.learning.performance

10539

9 786256 974319

Dr. Ken Robinson

ZİHNİN DERİNLİKLERİNDE

Sola Unitas
happiness.learning.performance

Yaratıcı Olmanın Gücü

ZİHNİN DERİNLİKLERİNDE

Dr. Ken Robinson

Çeviren: Nilüfer Şen

Sola Unitas

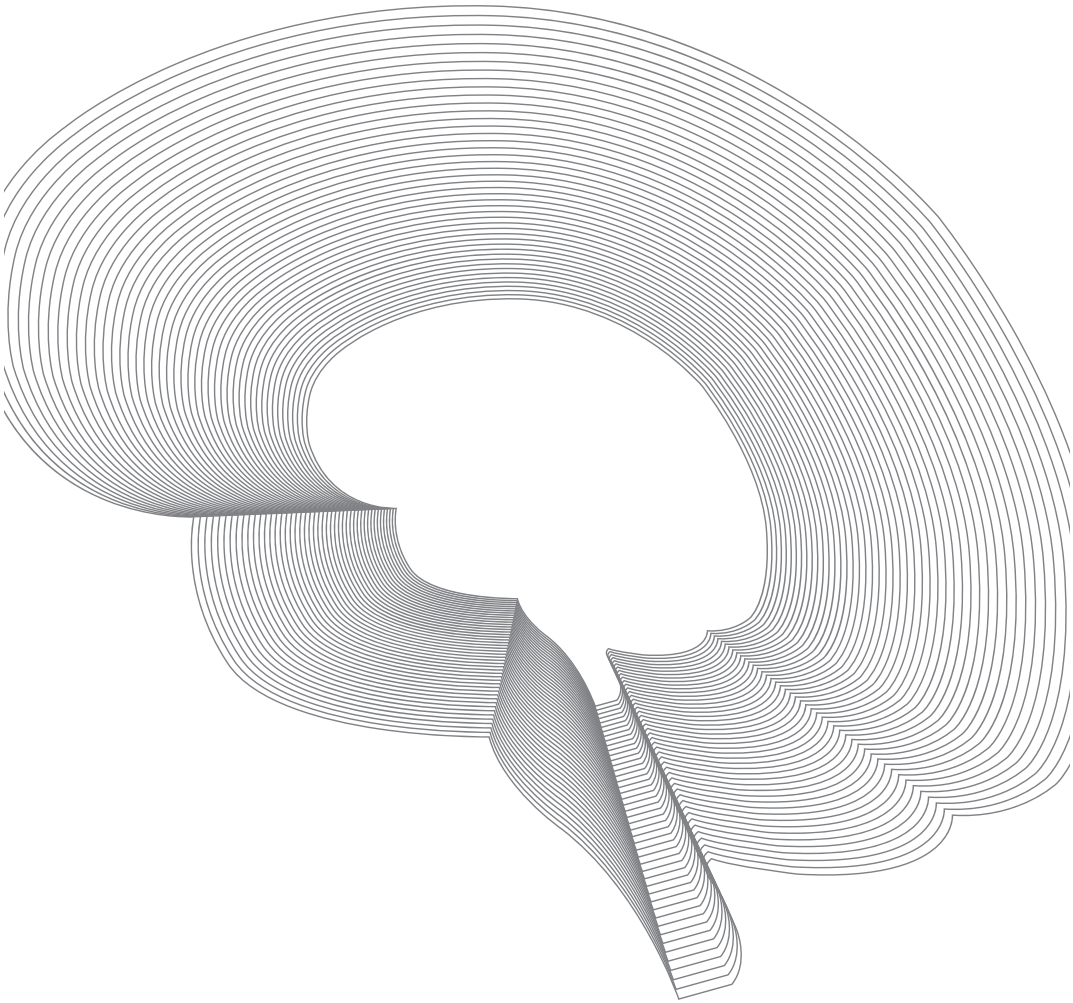

Translated from the English Language edition of Out of Our Minds: The Power of Being Creative by Sir Ken Robinson PHD, originally published by John Wiley & Sons Limited. Copyright © 2017 John Wiley & Sons Limited. Turkish translation Copyright © 2023 by Sola Unitas. All rights reserved.

Tüm hakları saklıdır. İngilizce orijinali, John Wiley & Sons Limited, tarafından Out of Our Minds: The Power of Being Creative adıyla yayımlanmıştır. Bu eserin çeviri sorumluluğu Sola Koç. Eğ. Dan. Hiz. A.Ş.'ye aittir. Bu kitabın hiçbir bölümü yazılı izin alınmadan kopyalanamaz ya da çoğaltılamaz.

SOLA UNITAS - SOLA KIDZ
Fetih Mah. Tahralı Sok. Kavakyeli İş Merkezi
No: 7/E İç Kapı No:16 Ataşehir/İstanbul
Telefon: 0212 939 76 52 - E-posta: solaunitas@solaunitas.com
www.facebook.com/solayayinlari
www.twitter.com/solaunitas
www.instagram.com/solaunitasyayinlari
www.instagram.com/solakidz
https://kitap.solaunitas.com

ISBN: 9786256974319
Yayıncı Sertifika No: 45798
1. Baskı: İstanbul 2023
İmtiyaz Sahibi: Umut Kısa
Genel Yayın Yönetmeni: Buket Konur
Çeviren: Nilüfer Şen
Editör: Ayşegül Yazmacı
Redaksiyon: Ogün Özdemir
Son Okuma: Buket Konur
Mizanpaj: Özkan Köse
Kapak Tasarımı: Özkan Köse
Orijinal Adı: Out of Our Minds: The Power of Being Creative

BASILDIĞI YER
Kaplan Ofset
Davutpaşa Caddesi, Güven İş Merkezi C Blok No: 279-280 İstanbul
Sertifika No: 44367

© Bu kitabın tüm yayın hakları Sola Koç. Eğ. Dan. Hiz. A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya edilemez, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

ZİHNİN DERİNLİKLERİNDE

Yaratıcı Olmanın Gücü

Dr. Sir Ken Robinson

Çeviren: Nilüfer Şen

Sola Unitas
happiness.learning.performance

Her şeyi mümkün kılan Terry'ye.

ZİHNİN DERİNLİKLERİNDE'YE ÖVGÜ (1. BASKI)

"*Zihnin Derinliklerinde*, günümüz dünyasında yaratıcı olmanın neden hayati bir gereklilik olduğunu açıklıyor. Bu kaçırılmaması gereken bir kitap. Okuyun ve neşelenin."

Ken Blanchard, ortak yazar,
Kişisel Liderlik ve *Bir Dakika Yöneticisi* ve *The Secret*

"Herhangi bir kuruluşun hayatta kalması ve büyümesi için yaratıcılığın gerekli olduğu bir zaman varsa, o da şimdidir. Bu kitap, bildiğim diğer tüm kitaplardan daha fazla, liderlerin bu yaratıcılığı nasıl ortaya çıkarabilecekleri ve sürdürebilecekleri konusunda önemli bilgiler sunuyor."

Warren Bennis, Seçkin İşletme Profesörü,
Güney Kaliforniya Üniversitesi; Thomas S. Murphy
Seçkin Araştırma Görevlisi, Harvard Business School,
çok satan yazar, *Geeks and Geezers*

"Bu, gerçekten olağanüstü bir kitap. Rachel Carson'ın *Sessiz Bahar*'ının çevre için yaptığını insan kaynakları için yapıyor. İnsanların sunabileceği bu kadar çok gizli yaratıcı yetenek varken, neden dar, kısmi, 21. yüzyıl için tamamen uygunsuz ve insan potansiyelini derinden tahrip eden bir eğitimi sürdürmekte ısrar ettiğimizi merak ettiriyor. Mükemmel bir analiz."

Wally Olins, Kurucu, Wolff-Olins

"Okullarda geleneksel olarak onurlandırdığımız zekâ türleri ile bugün kuruluşlarımızda ve toplumumuzda ihtiyaç duyduğumuz yaratıcılık türleri arasındaki kopukluğa dair gördüğüm en iyi analiz. Çok şey öğrendim."

Howard Gardner, A. Hobbs Biliş ve Eğitim Profesörü,
Harvard Graduate School of Education;
çok satan yazar, *Frames of Mind*

"Yaratıcılık hakkındaki kitaplar, her zaman yaratıcı değildir. Ken Robinson'ınki hoş bir istisna: İş dünyasında, akademide ya da sanatta yeni fikirleri hayata geçirmekle ilgilenen herkes için geniş kapsamlı, kışkırtıcı ve faydalı düşünceler içeriyor."

Mihaly Csikszentmihalyi, C.S. ve D.J. Davidson,
Psikoloji Profesörü, Claremont Graduate Üniversitesi;
Yaşam Kalitesi Araştırma Merkezi Direktörü; çok satan yazar, *FLOW*

"Her insanın (siz de dahil) içinde var olan yaratıcılığı ortaya çıkarmaya başlamak istiyorsanız, işe bu kitabı okuyarak başlayın!"

Simon Woodroffe, Yo Sushi Kurucusu

"Ken Robinson, özgün ve yaratıcı bir zihin. Yaratıcılık konusunda daha iyi bir sözcü düşünemiyorum. Görüşleri, endüstriye olduğu kadar eğitim kurumlarına da yöneliktir. *Zihnin Derinliklerinde,* kayıtsızlığa karşı gerçek bir meydan okuma."

Ruth Spellman, İcra Kurulu Başkanı,
Investors in People, Birleşik Krallık

"Ken Robinson ile kesinlikle tanışmak istiyorum. Önerdiği fikirlere büyük bir yakınlık duyuyorum. Yazıları esprili, bazen iğneleyici; argümanlarını kanıt ve araştırmalarla destekliyor. Robinson, bizi, gençlerin yaratıcılıklarını ortaya çıkarabilecekleri, farklı ve daha iyi bir eğitim sistemi aracılığıyla değişimle başa çıkabilecekleri bir geleceğe yönlendiriyor. Hayatını yönetim geliştirmeden kazanan biri olarak, bu benim için çok bariz. Robinson, değişim için güçlü argümanlar sunuyor. Bu kitabı okumanızı, tartışmaya katılmanızı ve paradigmanın bir parçası olmanızı tavsiye ederim."

İnsan Yönetimi

"Ken Robinson'ın akademik eğitimin mevcut durumuna yönelik aydınlatıcı saldırısı, *Zihnin Derinliklerinde* adlı bir kitap için aslında çok aklı başında bir okuma. Mevcut saplantı

sadece işletmeleri değil, çocuklarımızı da başarısızlığa uğratıyor. Robinson, tam isabet kaydetmiş."

Sanat Profesyoneli

"*Zihnin Derinliklerinde*'nin güçlü bir gündemi var; her zamankinden daha fazla beyin gücü talep eden bir dünyada, beceri eksikliğinin nasıl çözüleceği. Bu kitap, yaşam kalitesi düşerken yaşam standartlarının yükselmesi gibi zamanımızın acımasız paradokslarından kaçmayan düşünceli bir kitap: Cezalandırıcı bir değişim zamanında, insanlardan neden en iyi şekilde yararlanamadığımıza dair gerçekten zihin açıcı bir analiz."

Yönetmen Dergisi

"Bu, bu alanda son derece önemli bir çalışma; sanat, bilim, psikoloji ve diğer birçok alandan alınan tarihsel perspektiflerden ve içgörülerin genişliğinden gerçekten etkilendim. Mevcut eğitim durumunun son derece güçlü bir ifadesi ve tepeden tırnağa dönüştürülmüş düşünceye duyulan ihtiyacı çok güçlü bir şekilde vurgulamaktadır."

Yaratıcı-Yönetim

"*Zihnin Derinliklerinde*, 21. yüzyılda yaşamanın ve çalışmanın getirdiği olağanüstü zorlukların üstesinden gelebilmek için zekâ, eğitim ve insan kaynakları hakkındaki düşüncelerimizde köklü değişiklikler yapılması çağrısında bulunuyor. Bu kitap, yaratıcılığın, eğitimin ve öğretimin geleceğine ilgi duyan herkesin okuması gereken bir eser."

Yaratıcı Topluluklar Merkezi

"Bazen bir yazar, o âna kadar tüm sadeliği ve parlaklığıyla görmediğiniz bir şeye keskin bir şekilde odaklanma konusunda esrarengiz bir beceriye sahiptir. Bu kitap, bunu yapıyor ama bir sonraki anda daha önce hiç hayal edilmemiş bağlantılar

kuruyor... En inatçı, yavan ve güvenli düşünürler bile Ken Robinson'ın fikirleri, teorileri ve spekülasyonlarıyla kendi kalıplarının dışına çıkmaya ikna olacaklar. Dahası, konuştuğu gibi yazıyor, öyle bir şekilde ki, manyetik ve zorlayıcı bir şekilde, karşı konulmaz."

Profesör Tim Brighouse

"Bazı kitaplar vardır ki, hem otoriter, girişken ve düşündürücü olmayı başarır hem de iyi yazılmış ve zengin bir şekilde örneklendirilmiştir. Çok az yazar bu çekici karışımı oluşturabilir. Alvin Toffier ve Charles Handy, bunu başarabilir. Ken Robinson'ın yaratıcılığa dair sürükleyici anlatımını kişisel cevherler listeme ekliyorum. Yaratıcılık, bazılarını heyecanlandıran, bazılarını da öfkelendiren konulardan biridir. Ken Robinson'a göre bu, tüm insanların çoğu zaman farkında olmadan sahip olduğu evrensel bir yetenek. Genellikle toplum ve özel olarak eğitim, hayal gücünü ezebilir ve özgüveni sarsabilir. Başından beri ivmesini koruyan metnin sonuna geldiğimde üzüldüm. Okuma bitebilir ama düşünme devam ediyor, tam da bu ilgi çekici konudaki bir kitaptan bekleyeceğiniz gibi."

Profesör Ted Wragg

İÇİNDEKİLER

	Teşekkürler	*13*
	Yazar Hakkında	*15*
	Üçüncü Basımın Önsözü	*17*
1	**Zihnin Derinliklerinde**	**19**
2	**Devrimle Yüzleşmek**	**33**
3	**Eğitimle İlgili Sorun**	**57**
4	**Akademik İllüzyon**	**81**
5	**Zihninizi Tanımak**	**107**
6	**Yaratıcı Olmak**	**135**
7	**Daha İyi Hissetmek**	**161**
8	**Yalnız Değilsiniz**	**187**
9	**Yaratıcı Bir Lider Olmak**	**207**
10	**Yaratıcı Olmayı Öğrenmek**	**229**
	Sonsöz	*259*
	Son Notlar	*261*

TEŞEKKÜRLER

Bu, *Zihnin Derinliklerinde*'nin üçüncü baskısıdır. Wiley'den, Annie Knight'a yeni bir baskı önerdiği için özellikle minnettarım. Gerçek şu ki, onun nazik teşviki olmasaydı muhtemelen bunu yapmayı düşünmezdim ve yaptığım için çok memnunum. Wiley'deki tüm prodüksiyon ekibine ve özellikle de Tessa Allen'a, bu baskıyı böylesine güzel bir biçimde dünyaya getirme konusundaki özen ve uzmanlıkları için minnettarım. Çalışmalarıma tutkulu ve sürekli desteği için her zamanki gibi edebi temsilcim Peter Miller'a, Literary Lion'a teşekkür borçluyum. Ayrıca, Londra İş Forumu'nun kurucusu ve ilk konuşan menajerim Brendan Barns'a da teşekkür etmeliyim; eşim ve ortağım Terry ile birlikte, bu kitabın orijinal baskısını imkânsız bir son teslim tarihine rağmen, başarmam için çelik gibi bir kararlılıkla yazmamı sağladı. Bu mesafeden baktığımda, 2000 yılının uzun ve sıcak yazında, ben bu kitapla uğraşırken bana destek oldukları için her ikisine de minnettar olduğumu söyleyebilirim. O zamanlar, bu kadar minnettar değildim! En derin teşekkürlerimi, her zaman olduğu gibi kitabın önsözünde ve birlikte yaptığımız her şeyde kutladığım Terry'ye borçluyum. O, benim ve pek çok kişi için bir ilham kaynağı.

YAZAR HAKKINDA

Dr. Sir Ken Robinson, yaratıcılık, yenilikçilik ve insan kaynaklarının geliştirilmesinde uluslararası alanda tanınmış bir liderdir. İnsanların ve kuruluşların yaratıcı enerjisini ortaya çıkarmak için hükümetler, eğitim sistemleri, uluslararası ajanslar, küresel şirketler ve dünyanın önde gelen kültürel kuruluşlarından bazılarıyla birlikte çalışmaktadır. Birleşik Krallık, Avrupa, Asya ve Amerika Birleşik Devletleri'nde yaratıcı ve kültürel eğitim üzerine ulusal ve uluslararası projelere liderlik etmiştir. Prestijli TED Konferansı ve yeni fikirleri yayma taahhüdünün somutlaşmış hâli olan 2006 tarihli *"Okullar Yaratıcılığı Öldürür mü?"* başlıklı konuşması, internette 46 milyondan fazla kez izlendi ve 160 ülkede tahminen 400 milyon kişi tarafından görüldü. 12 yıl boyunca Birleşik Krallık'taki Warwick Üniversitesi'nde sanat eğitimi profesörlüğü yapmıştır ve şu anda onursal/fahri profesördür. Birleşik Krallık Hükümeti için yaratıcılık, eğitim ve ekonomi üzerine ulusal bir komisyona liderlik etmiştir. Hepimizin Geleceği: Yaratıcılık, Kültür ve Eğitim (Robinson Raporu) büyük beğeni toplayarak yayımlanmıştır. Kuzey İrlanda'daki Barış Süreci'nin bir parçası olarak yaratıcı ve ekonomik kalkınma için bir strateji geliştirilmesinde eğitim, eğitim girişimleri ve kültür bakanlarıyla birlikte çalışarak merkezi bir figür olmuştur. Güneydoğu Asya'nın yaratıcı merkezi olma stratejisi için Singapur Hükümeti'nin dört uluslararası danışmanından biriydi ve Oklahoma'nın kültür,

ticaret ve eğitimde yaratıcılık ve yenilikçiliği geliştirmeye yönelik eyalet çapındaki stratejisinde yol gösterici güçtü.

Time/Fortune/CNN'in "Başlıca Sözcü"lerinden biri olarak seçilmiştir. *Fast Company* dergisi tarafından "yaratıcılık ve inovasyon konusunda dünyanın seçkin düşünürlerinden" biri olarak gösterilmiş ve dünyanın en iyi iş düşünürlerinin yer aldığı Thinkers50 listesinde yer almıştır. Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki on üniversiteden onursal derece almıştır. Rhode Island Tasarım Okulu Athena Ödülü; Amerika Birleşik Devletleri'nde sanat ve kültüre katkılarından dolayı Peabody Madalyası; Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri arasındaki kültürel ilişkilere olağanüstü katkılarından dolayı Royal Society of Arts Benjamin Franklin Madalyası; Yaratıcılık ve Eğitime Üstün Katkılarından dolayı Gordon Parks Ödülü; New York Şehri YMCA, Sanat ve Edebiyat Üstün Liderlik Ödülü; Çocuklar ve Gençler Adına Olağanüstü Katkılarından dolayı LEGO Ödülü ve Sir Arthur C. Clarke Vakfı Hayal Gücü Ödülü ile onurlandırılmıştır. Yeni küresel ekonomilerde iş dünyası ve eğitimin karşılaştığı yaratıcı zorluklar konusunda, dünyanın dört bir yanındaki dinleyicilere konuşmalar yapmaktadır. Sanata yaptığı hizmetlerden dolayı, 2003 yılında Kraliçe 2. Elizabeth tarafından şövalyelik unvanına layık görülmüştür.

Sir Ken Liverpool, Birleşik Krallık'ta doğdu. Therese (Lady) Robinson ile evlidir. James ve Kate adında iki çocukları vardır.

Sir Ken Robinson'ın diğer kitapları: *Öz: Eğitimde ve Hayatta Tutku Yaratmak* New York Times'ın en çok satanlar listesinde yer almaktadır. Kitap 23 dile çevrilmiş ve dünya çapında bir milyondan fazla satmıştır. *Özünü Keşfet: Yetenek ve Tutkuyu Keşfedip Hayatı Dönüştürmek* adlı kitabı da, New York Times'ın en çok satanlar listesinde yer almaktadır. *Yaratıcı Öğrenciler: Çocukların Geleceğini Düşünenler için Eğitimde Yaratıcılık Devrimi* dünyanın sorunlu eğitim sistemlerinin nasıl dönüştürüleceğine dair kritik bir konuyu ele alıyor ve şu anda 15 dilde mevcut.

ÜÇÜNCÜ BASIMIN ÖNSÖZÜ

Zihnin Derinliklerinde'nin ilk baskısını 2000 yılında yazmıştım. Tamamen gözden geçirilmiş ikinci baskısı, 2011 yılında yayımlandı. Şu anda elinizde tuttuğunuz kitap, baştan sona gözden geçirilmiş üçüncü baskı. Peki neden yeni bir baskı daha yaptık?

Bu kitabı yazmamın temel nedeni, değişimin hızı ve doğasının kendimiz, eğitimimiz ve işlerimizi ve kurumlarımızı nasıl yönettiğimiz hakkında farklı düşünmemizi gerektirmesidir. Neredeyse her cephede, değişimin hızı daha da çılgınlaştı ve bu kitabın merkezinde yer alan konular daha da acil hâle geldi. Bu yeni baskı, benim bu değişimlere ayak uydurma çabamdır.

İkinci neden ise, burada öne sürdüğüm argümanların daha az değil daha fazla aciliyet kazanmış olması ve bu baskının bunları daha keskin bir şekilde ortaya koymasıdır. Dünya karmaşıklaştıkça, karşılaştığımız zorlukların üstesinden gelebilmek için daha yaratıcı olmamız gerekiyor. Yine de pek çok insan yaratıcı yeteneklere sahip olup olmadığını merak ediyor. *Zihnin Derinliklerinde,* yaratıcılığın neden bu kadar önemli olduğunu, insanların neden yaratıcı olmadıklarını düşündüklerini, bu noktaya nasıl geldiğimizi ve bu konuda neler yapabileceğimizi anlatıyor. Bu kitaptaki amacım, bireylerin yaratıcı yeteneklerinin derinliğini ve bunlardan neden şüphe duyduklarını anlamalarına yardımcı olmak; kurumları inovasyon güçlerine inanmaya ve gelişecekleri koşulları yaratmaya teşvik etmek ve eğitimde yaratıcı bir devrimi desteklemektir.

Kitabın giriş bölümünde, kitaba üç nedenden ötürü *Zihnin Derinliklerinde* adını verdiğimi söylemiştim. Hâlâ üç nedenim var ve işte onlar: Birincisi, insan zekâsı son derece derin ve benzersiz bir şekilde yaratıcıdır. İnsan hayal gücü ve kültürünün, fikirleri, inançları ve değerleri tarafından şekillendirildiği bir dünyada yaşıyoruz. İnsan dünyası, doğal çevre kadar zihinlerimizden de yaratılmıştır. Düşünmek ve hissetmek, sadece dünyayı olduğu gibi görmek değil, onun hakkında fikir sahibi olmak ve deneyime anlam kazandırmak için onu yorumlamaktır. Farklı toplumlar, sahip oldukları fikirlere ve deneyimledikleri anlamlara göre farklı şekilde yaşarlar. Gerçek anlamda, içinde yaşadığımız dünyayı biz yaratırız. Aynı zamanda, onu yeniden yaratabiliriz. İnsanlık tarihindeki büyük devrimler, genellikle yeni fikirler yani eski kesinlikleri paramparça eden yeni görme biçimleri tarafından gerçekleştirilmiştir.

İkinci olarak, yaratıcı potansiyelimizin farkına varmak, kısmen kendi ortamımızı bulma, kendimizi rahat hissetme meselesidir. Eğitim bunu başarmamıza yardımcı olmalıdır ancak çoğu zaman bunu yapmaz ve bunun yerine çok sayıda insan, kendi gerçek yeteneklerinden uzaklaşır. Bu anlamda, kendi ortamlarının ve akıllarının dışındadırlar.

Son olarak, eğitim politikasının mevcut yönünü yönlendiren bir tür çılgınlık var. Bu olağanüstü değişikliklerle yüzleşmek için gereken stratejiler hakkında mantıklı bir tartışma yerine, geleneksel akademik standartları yükseltmekle ilgili yorgun bir mantra var. Açıklayacağım gibi, bu standartlar, başka zamanlar ve başka amaçlar için tasarlanmıştır. Durmaksızın dikiz aynasına bakarak, geleceğin karmaşık ortamında yolumuzu bulmakta başarılı olamayız. Bugün, 2001'de ilk baskı çıktığında olduğu gibi, bu rotada kalmaya devam edersek gerçek anlamda aklımızı kaçırmış olacağımıza ikna oldum.

Ken Robinson
Los Angeles, Mayıs 2017

• 1 •

ZİHNİN DERİNLİKLERİNDE

"İnsanlar bana yaratıcı olmadıklarını söylediklerinde, işin içinde ne olduğunu henüz öğrenmediklerini varsayıyorum."

GELECEĞİ YARATMAK

Siz ne kadar yaratıcısınız? Birlikte çalıştığınız insanlar ne kadar yaratıcı? Peki ya arkadaşlarınız? Bir dahaki sefere, sosyal bir etkinlikte onlara sorun. Söyleyecekleri şey sizi şaşırtabilir. Dünyanın her yerinde, insanlar ve kuruluşlarla çalıştım. Gittiğim her yerde, aynı paradoksla karşılaşıyorum. Çocukların çoğu, yaratıcı olduklarını düşünüyor; yetişkinlerin çoğu ise, yaratıcı olmadıklarını. Bu, göründüğünden daha büyük bir sorun.

Her zamankinden daha hızlı değişen bir dünyada yaşıyoruz ve eşi benzeri görülmemiş zorluklarla karşı karşıyayız. Bugünün karmaşıklıklarının gelecekte nasıl sonuçlanacağı ise bilinemez. Kültürel değişim, asla doğrusal değildir ve nadiren öngörülebilirdir. Eğer öyle olsaydı, uzmanlar ve tahminciler ordusu, işsiz kalırdı. Ekonomist J.K. Galbraith, "Ekonomik tahminlerin birincil amacı, astrolojinin saygın görünmesini sağlamaktır." Derken, muhtemelen bunu göz önünde bulundurmuştur. Dünya daha hızlı dönerken, her yerdeki kuruluşlar yaratıcı düşünebilen, iletişim kurabilen ve ekip hâlinde çalışa-

bilen insanlara ihtiyaç duyuyor; esnek ve hızlı adapte olabilen insanlara. Çoğu zaman, bu kişileri bulamıyorlar. Neden bulamıyorlar? Bu kitaptaki amacım, şu sorulara yanıt vermek:

Yaratıcılığı teşvik etmek neden önemlidir? İş dünyası liderleri, politikacılar ve eğitimciler, yaratıcılığı ve yenilikçiliği teşvik etmenin hayati önemini vurguluyor.

Sorun nedir? İnsanlar yaratıcı olmak için neden yardıma ihtiyaç duyuyor? Küçük çocukların zihni fikirlerle doludur. Büyüdükçe yaratıcı olmadığımızı düşünmemize neden olan şey nedir?

Bu işin içinde ne var? Yaratıcılık nedir? Herkes mi yaratıcıdır yoksa sadece birkaç kişi mi? Yaratıcılık geliştirilebilir mi, geliştirilebilirse nasıl geliştirilir?

Herkesin zaman zaman yeni fikirleri olur ancak yaratıcılık, günlük yaşamın düzenli bir parçası olarak nasıl teşvik edilebilir? Eğer bir şirket, kurum ya da okul yönetiyorsanız, inovasyonu nasıl sistematik hâle getirirsiniz? Bir inovasyon kültürüne nasıl liderlik edersiniz?

YARATICILIK HAKKINDA YENİDEN DÜŞÜNMEK

Bu soruları yanıtlamak için, yaratıcılığın ne olduğu ve nasıl işlediği konusunda net olmak önemlidir. İlerledikçe detaylandıracağım birbiriyle ilişkili üç fikir var. Bunlar, duyularımızda mevcut olmayan şeyleri akla getirme süreci olan hayal gücü; değeri olan orijinal fikirler geliştirme süreci olan yaratıcılık ve yeni fikirleri uygulamaya koyma süreci olan yenilikçiliktir. Özellikle yaratıcılık konusunda çeşitli yanılgılar bulunmaktadır.

Özel insanlar mı?

Yanlış kanılardan biri, yalnızca özel insanların yaratıcı olduğudur. Martha Graham, Pablo Picasso, Albert Einstein, Thomas Edison, Virginia Wolf, Maya Angelou ve Steve Jobs gibi yaratıcı ikonların geçmişleri, bu fikri güçlendirmektedir. Şir-

ketler de böyle düşünüyor gibi görünüyor. İşgücünü, genellikle iki gruba ayırırlar: "Yaratıcılar" ve "takım elbiseliler". Normalde yaratıcıların kim olduğunu anlayabilirsiniz çünkü takım elbise giymezler. Kot pantolon giyerler ve bir fikirle boğuştukları için işe geç gelirler. Yaratıcıların yaratıcı olmadığını kastetmiyorum. Son derece yaratıcı olabilirler ancak koşullar uygunsa herkes yaratıcı olabilir; takım elbiseliler de dahil. Herkesin yaratıcı kapasiteleri vardır. Zor olan, bunları geliştirmektir. Bir inovasyon kültürü, sadece seçilmiş birkaç kişiyi değil herkesi kapsamalıdır.

"Benim çıkış noktam, insan olmanın doğal bir sonucu olarak herkesin büyük yaratıcı kapasitelere sahip olduğudur. Asıl zorluk, bunları geliştirmektir. Yaratıcılık kültürü, sadece seçilmiş birkaç kişiyi değil, herkesi kapsamalıdır."

Özel faaliyetler mi?

İkinci bir yanılgı da yaratıcılığın sanat, reklam, tasarım veya pazarlama gibi özel faaliyetlerle ilgili olduğudur. Tüm bunlar yaratıcı olabilir ancak bilim, matematik, öğretmenlik, tıp, bir spor takımı veya restoran işletmek de dahil olmak üzere her şey, yaratıcı olabilir. Bazı okullarda "yaratıcı sanatlar" bölümleri vardır. Ben okullarda sanata daha fazla yer verilmesinin tavizsiz bir savunucusuyum ancak yaratıcılık, sadece sanatla sınırlı değildir. Fen ve matematik de dahil olmak üzere diğer disiplinler de aynı derecede yaratıcı olabilir. Yaratıcılık, zekâmızı çalıştıran her türlü faaliyette mümkündür.

Şirketler, farklı alanlarda yaratıcıdır. Apple, yeni ürünler yaratma konusunda oldukça başarılıdır. WalMart'ın yaratıcı gücü, tedarik zinciri yönetimi ve fiyatlandırma gibi sistemlerdedir. Starbucks kahveyi icat etmedi; kahve etrafında belirli bir hizmet kültürü yarattı. Aslında, 8 dolarlık kahveyi icat etti ki bence bu, bir atılımdı. Bir inovasyon kültürü, kuruluşun tüm alanlarını kapsamalıdır.